

Osvětová jízba vykazala v tomto roce 18 podniků ve vědecko-osvětové propagaci s počtem návštěvníků 800. Kulturně společenských akcí bylo 33 s počtem 2 250 návštěvníků. Dům osvěty v Zábřezě promítal v prvním pololetí každý týden celovečerní film. V červnu zakoupilo místní JZD promítací přístroj a tak v druhém pololetí promítalo filmy ve vlastní režii. Bylo promítnuto za celý rok 47 filmů. Každých 14 dní byly promítány filmy pro děti. Hodně se tančilo a celkem bylo 8 tanečních zábav. JZD uspořádalo zábavnou estrádu a program vyplnila „Jesenická pětka“ líbivým pořadem. 8. března byla pěkná oslava Mezinárodního dne žen. Ve vyzdobeném sálu na čestná místa zasedlo 25 žen, které vychovaly 5 a více dětí. Po kulturním pořadu žáků národní školy a ČSM předal předseda MNV zasloužilým ženám čestné odznaky mateřství. Bylo to uznání těm ženám, které výchovou početné rodiny zasloužily se o stát a společnost.

Dne 14. června uspořádala Těl. jed. Sokol místní veřejné cvičení. Byla to ukázka práce na přípravu II. celostátní spartakiády. Pěkné počasí umožnilo zdařilý průběh celé slavnosti. Kromě mužů cvičily všechny složky tj. od nejmenších žáků a žaček až po pěkné vystoupení žen. Podmínky pro tělocvičnou činnost nejsou zatím příznivé. Sál v zimě nevyhovuje, špatně se vytápí a tak jen za velké obětavosti cvičících i cvičitelů bylo dosaženo tak dobrých výsledků. Pochvalu zaslouží náčelnice s. J. Rabenseifnerová a cvičitelka žen s. J. Nováková. Divadelní představení v tomto roce nebylo.

Letopisné poměry. Bylo uzavřeno 5 manželství a tak 5 místních občanů se rozhodlo pro společnou pouť životem ve dvou. Byli to: Karel Rotter, Josef Loučný, Jaroslav Kadlec, František Theimer a Marie Hýbnerová. Každý si vyhledal svou partnerku či partnera v jiné obci. Navždy však opustili naši obec Adolf Hányš, Alfred Müller, Marie Hrubá, Karel Červinka, Frant. Dražný, Emílie Neubauerová. Brzy po narození zemřelo dítě manželům Marešovým a na těžkou chorobu zemřel Josef Pavlík ve stáří 6 let. Narodilo se pouze 1 dítě.

Vzácné životní jubileum oslavili manželé Petr a Aloisie Bartošovi, výměnkáři na čísle 23. dne 30. května, kdy slavili diamantovou svatbu, t.j. 60 roků společného života. Nebyl to život lehký a zvláště začátky byly velmi těžké, vždyť i první světová válka zasáhla do života rodiny. Vychovali 8 dětí, které v jubilejním dnu byly ve stáří 38 až 58 roků. 15 vnuků a 7 pravnuků se těšilo ze zdraví dědečka a babičky. Místní národní výbor jménem všech občanů popřál manželům hodně zdraví a spokojeného života a místní rozhlas jim vesele vyhrával.

Místní národní výbor po celý rok dobře řídil veškeré dění v obci. Své politické úkoly plnil za spolupráce místní organizace KSČ. Také dobrým pomocníkem byl místní výbor NF. Tento vždy v nutných případech se obracel na všechny složky NF a agitační dvojice vysílané pro osobní styk s občany řešily často úkoly méně populární jako zvýšené dodávky vajec, dodávky bramborů aj. Je však ještě málo ochoty u občanů pro veřejně prospěšné práce a domnívají se, že všechno udělá MNV. A tak jsme svědky toho, že obecní cesty jsou ve špatném stavu, na návěs není pěkný pohled a společné budování není žádné. Snad životní zajištění nenutí nikoho hledati si práce málo placené. Výchovný proces pro kolektivní život postupuje pomalu a možná, že příští generace budou poslání člověka v životě lépe chápati.

Rok 1960. Politický a veřejný život. Politický a veřejný život byl v tomto roce rozvířen územními změnami v našem státě. Celý stát byl rozvržen na větší celky – kraje – více hospodářsky samostatné a svérázné svou hospodářskou a průmyslovou pospolitostí. V krajích byly zase slučovány okresy. Okres Zábřeh a Jeseník byl připojen k Šumperku a tak byl vytvořen značně rozsáhlý celek, který má komunikační spojení velmi obtížné, pomyslíme-li na oblast Jeseníku a Javorníku. Také ovládnání tak velkého celku administrativně je obtížné, a tak papírové oběžníky nahrazují spojení s lidem, a nebo zase se všechna práce politická a osvětová řídí pomocí okrsků Zábřeh a Jeseník. Ze zábřežského okresu byly některé obce v západní části připojeny k českému okresu Ústí nad Orlicí (Červená voda, Bílá Voda, Tatenice aj.). Štítily si uhájily svou příslušnost k okresu Šumperk. Zrušením ONV v Zábřezě uvolnily se některé síly úřednické a tyto byly většinou ustanoveny za tajemníky místních národních výborů. V Rájci byl funkcí tajemníka MNV pověřen Vladimír Čulík, dosavadní úředník ONV a rodák ze sousední Leštiny. Krajským městem Severomoravského kraje se stává Ostrava. Morava a Slezsko tvoří tedy dva kraje: Severomoravský a Jihomoravský. Západ a východ se na Moravě ztratil. Tyto územní změny měly za následek vypsání nových voleb do místních, okresních, krajských národních výborů a do Národního shromáždění. Volby se konaly dne 12. června. V menších obcích (do 500 vol.) bylo upuštěno od voleb podle obvodů a byla Národní frontou navržena společná kandidátka. V naší obci bylo zapsáno 346 voličů. Navržení kandidáti byli všichni zvoleni, jak ukazuje následující přehled:

	Kandidáti pro MNV	Počet odevzdaných hlasů	Hlasy platné	Hlasy proti
1.	Ignác Karafiát	346	343	3
2.	Vladimír Čulík	346	345	1
3.	Jiří Svačina	346	344	2
4.	František Smýkal	346	345	1
5.	František Hýbner	346	346	-
6.	Josef Kácel	346	345	1
7.	Josef Balcárek č. 33	346	345	1
8.	Hynek Borochovský	346	344	2
9.	Josef Smital	346	343	3
10.	František Sitta	346	345	1
11.	Josef Vykydal	346	343	3
12.	Vlasta Hrubá	346	342	4
13.	Vlasta Štrampachová	346	345	1
14.	Jan Portyš	346	344	2
15.	Zdeněk Šrot	346	344	2
ONV	Vladimír Kulhánek	346	345	1
KNV	J. Dušek	346	345	1
NS	Anežka Hodinová-Spurná	346	346	-

Dobrou úlohu při všech těchto změnách musela sehráti místní organizace KSČ, protože bylo nutno přesvědčovat občany o věcech nepopulárních, o kterých někdy zdravý rozum říkal, že je to zbytečné a neprospěšné. Předsedou byl Hynek Borochovský a členy výboru Vladimír Smékal, Jan Neubauer, Jiří Svačina, Vladimír Čulík a Josef Smital. Českoslov. strana lidová neprojevovala zvláštní činnost a předsedou byl Josef Balcárek č. 20. Předsedkyní ČSM byla Anna Pavlíková, studující na vysoké škole pedagogické. Předsedou TJ Sokol byl Josef Kácel. Výbor žen do voleb vedla Božena Janků a po nových volbách Vlasta Hrubá č. p. 124. Předsedou místního výboru Národní fronty byl Eduard Hrubý č. p. 44.

Správa obce. Provedenými volbami nastaly také některé změny ve správě obce. Předsedou MNV byl opět zvolen Ignác Karafiát a v radě MNV byli tito členové: Vladimír Čulík, Jiří Svačina, František Smýkal a František Hýbner. Vladimír Čulík se stal tajemníkem, protože pro tu funkci byl při volbách navržen a také zvolen. Jiří Svačina zastupoval v radě MNV JZD, ing. Frant. Smýkal, správce polesí Rájec, byl zvolen předsedou zemědělské komise a František Hýbner se stal předsedou finanční komise. Předsedou kulturní a školské komise byl Josef Kácel, bezpečnostní komise Jan Portyš, péče o pracující Jan Koruna. Předsedou stavební komise byl Vladimír Smékal.

Dosavadní dlouholetý tajemník Alois Štrampach pro špatný zdravotní stav nekandidoval do MNV a odchází pro nemoc do důchodu. Vykonal pro obec kus dobré práce.

Do jednotlivých komisí byli ještě přizváni aktivisté, neboť každá komise během roku měla hodně práce na splnění všech úkolů ve správě obce a úkolů dávaných ONV. Veškerá činnost MNV musí být plánovaná a to vyžaduje značnou práci v jednotlivých komisích. Místním národním výborům byla dána v mnohých věcech větší pravomoc. Velkou starostí MNV jsou úkoly na zajišťování správného zemědělského vývoje na vesnici.

Výstavba obce. Naše obec nemůže se pochlubit zvláštní výstavbou, u jakou snad mají jiné obce. Možná, že je to také tím, že není dosud stanoven stavební obvod a nejsou vhodná stavební místa v majetku obce. Tak jsou to většinou opravy a adaptace starších domků a budov. Ferdinand Vašíček č. 105 rozhodl se zbořiti starý, nevyhovující domek a na jeho místě počal budovati větší rodinný dům o 1 poschodí. Také přestavba domku č. 76 byla dokončena a byl osídlen Vladimírem Fojtem. Rudolf Šebesta dal svému domku novou fasádu. Místní sbor požárníků začal s opravou hasičského skladiště, které nevyhovovalo svou prostorou a také střecha byla ve špatném stavu. Od února je v provozu samoobsluha Jednoty a bývalý obchod na č. 61 u Vladimíra Smékala byl zrušen a změněn v obývací místnosti. Svépomocí místních občanů byl vyčištěn rybník, který slouží jako zásobárna vody. Rybník byl prohlouben a vyvezené bahno bylo upotřebeno na založení kompostu pro JZD. Většina občanů splnila v této akci svou povinnost a jen někteří přes veškeré výzvy MNV nepodíleli se svou prací na prospěšném díle pro všechny občany. Hráz u silnice byla opravena silniční správou.

Také zvonice stojící mezi lipami na horním konci vesnice počala chátrati. Omítka opadávala a hlavně krytina na bání byla velmi špatná. Bylo tedy jednáno o opravě s okres. nár. výborem a památkovým ústavem. ONV odmítl prováděti opravu, místní národní výbor neměl peněžní prostředky a památkový úřad oznámil, že tato stavba není v jeho péči. Hrozilo tedy zvonici, že bude ponechána svému osudu. Místní občané a hlavně příslušníci strany lidové podnikli akci na záchranu zvonice. Uspořádali dobrovolnou sbírku na zajištění finanční úhrady a sehnali materiál. Tak byla opět zvonice zachráněna a konkurent zvonů v „Nové dědině“ opět svým hlasem zaznívá ráno, v poledne a večer. Zdivo zvonice zůstalo v původním stavu, zakončení a střecha změnili svůj tvar. Novou krytinou se stal plech.

Komunikační poměry. Větší vzdálenost okresního města Šumperka vyžádalo si také zavedení nového autobusového spojení, a tak byla v provozu linka Loštice-Zábřeh-Šumperk ráno, v poledne a večer. Také Mohelnice-Zábřeh má časté spoje pro dělníky a žactvo. Byla dokončena elektrifikace hlavní trati kolem naší obce a jezdí většinou již samé elektrické lokomotivy. Silnice na horním a dolním konci vesnice byla válcována. Dopravní ruch na státní silnici je veliký.

Hospodářské poměry. Hospodářské poměry naší obce jsou vlastně obrazem hospodaření našeho JZD. Proto také některými přehledy, které jsou v zápisu uvedeny, ukazujeme hospodářský stav JZD.

Výměra společné zemědělské půdy je 319,82 ha, výměra společné orné půdy je 233,01 ha. Sdružených závodů v JZD je 88. Záhumenků je 96 s výměrou 51,01 ha.

Pracovní poměry v JZD: Trvale pracuje v zemědělství 34 mužů, 67 žen, celkem 101. Občas pracuje v zemědělství 17 mužů, 14 žen, celkem 31. Členové v JZD nepracující 16 mužů, 6 žen, celkem 22.

Odpracované pracovní jednotky: V rostlinné výrobě celkem 15 786 PJ. V živočišné výrobě 16 019 PJ. Ošetřování koní 1 020 PJ. Stavebnictví, údržba 840 PJ. Přidružená výroba 100 PJ. Administrativa 2 006 PJ. Jinak započítané 1 548 PJ. Celkem 37 325 PJ.

Hodnota pracovní jednotky: 20 Kčs v penězích, 4,35 Kčs hod. naturálií, celkem 24,35 Kč.

Výnosy některých plodin:

Plodina	Zaseto	Sklizeno	Hektar. výnos
pšenice	38 ha	1 299,5 q	30,78 q
žito	24,40 ha	729,5 q	28,10 q
ječmen	25,80 ha	803,6 q	29,26 q
oves	23,90 ha	747 q	29,69 q
řepka	6,50 ha	133 q	19,84 q
mák	1,70 ha	10 q	5,51 q
cukrovka	15 ha	6 286 q	419 q
brambory	28,8 ha	3 875 q	134 q
kukuřice (siláž)	6,60 ha	2 000 q	303 q
Louky - seno	82 ha	2 890 q	35,38 q

Stav hospodářského zvířectva: 156 krav, 127 ostatní skot, 26 prasnic, 160 prasat, 18 koní, 1 080 slepic. Záhumenkáři vlastní 24 krav.

Zemědělská produkce celkem: Hrubá: 2,223 016 Kč, tržní 1, 298 225 Kč. Příděl na sociální fond činil 44 000 Kč. Příděl na kulturní fond činil 14 600 Kčs.

Soukromě hospodaří v obci 1 zemědělský závod tj. František Diblík č. 82 na výměře 6,19 ha zemědělské půdy a z toho 3,84 ha orné půdy. I když mu byly vyděleny nejhorší pozemky, hospodaří dobře a plní všechny dodávkové úkoly.

Jarní zemědělské práce byly včas zvládnuty. Pro časté deště opozdily se žně, a tak ještě v září se mlátilo. Úroda obilí byla velmi dobrá. Opožděním žní se opozdily také všechny podzimní práce. Sklizeň bramborů vázla pro deště. Sklizení cukrovky přálo již lepší počasí, ale přesto poslední byla odvážena z pole 26. listopadu. Velmi se urodila krmná řepa – 800 q po ha. Vázlo setí ozimů a hluboká orba pro nedostatek traktorů na orbu.

Velmi dobrá byla úroda všeho ovoce. Pro bohatou úrodu bylo ovoce drobnější a výkupní sklady přijímaly pouze ovoce 1. jakosti. Tím také zůstalo dostatek drobnějšího ovoce pro konzervárny, pro zpracování moštů a ovocných šťáv.

Sociální a zdravotní poměry. Zaměstnanost všech občanů od 18 roků je 100 %ní. Podle oborů je zaměstnanost takto rozvržena: V zemědělství stále pracuje 102 občanů, z toho 39 mužů a 63 žen. Dělníků je 107, z toho 70 mužů a 37 žen. V úřadech pracuje 12 občanů, z toho 7 mužů a 5 žen. Důchodců je 53, z toho 21 mužů a 32 žen. Vdaných žen zaměstnaných pouze v domácnosti je 19, na vyšších studiích 4.

V místním JZD je nedostatek stálých pracovních sil, zvláště mladších mužů. Každý se snaží odejíti někam do průmyslu a ženy zůstávají doma a pracují v zemědělství. I když mnozí po své práci ještě pracují v JZD a svou dovolenou také odpracují v JZD, přece jen ve špičkových pracích je jejich pomoci velmi potřeba. Je však také jisté, že v zimním období by nemohlo družstvo všechny plně zaměstnat. Je nutno však říci, že ženy pracují velmi svědomitě a vytrvale, ale na některé práce je přece jen potřeba mužů. Mechanizace zatím ještě neodstranila všechnu těžkou práci. Při práci pomáhají také důchodci, protože důchody zemědělců jsou malé.

Důležitým sociálním činem bylo rozhodnutí vlády dávat všem žákům a studujícím školní potřeby a učebnice zdarma. Učebnice si ponechává ve vlastnictví 1. postupový ročník – ostatním se zdarma půjčují. Při rodinách s větším počtem dětí je to velká pomoc.

Zdravotní stav občanů byl dobrý. Jen ve dvou případech se objevila infekční žloutenka – J. Fišnar a L. Blanková. Byl opět zřízen nový zdravotnický obvod se střediskem ve Zvoli. Obvodním lékařem se stal MUDr. J. Václavský. Ordinace je zřízena na faře ve Zvoli. Tím také se zvětšila péče o občany, zvláště občany zemědělce. Také rekreační péče se stále zlepšuje. Rovněž družstevníci jezdí na rekreaci (zatím asi 4 za rok) a tím se pozvolna vyrovnávají se zaměstnanci v závodech. Děti rodičů zaměstnaných jen v zemědělství nemají dosud možnost účastnit se rekreace v pionýrských táborech, kdežto všechny děti jiných zaměstnanců se postupně dostanou do táborů, které jsou budovány ROH a to jednotlivými svazy. Také závody budují své tábory a rekreační střediska pro své zaměstnance.

Kulturní poměry. O divadlo se staral ochotnický soubor místních požárních. Sahráli dvakrát divadelní hru sovět. spis ostrovského „Bouře“. Hra svou tematikou byla velmi náročná a přes veškerou snahu herců obecnost z větší části neupoutala. Pohostinsky vystoupili ochotníci z Jestřebí se hrou „Kalibův zločin“. Tanečních zábav bylo 8, z toho 3 plesy. SRPŠ pořádalo ples maškarní. Velkou návštěvu měla pouťová a hodová taneční zábava. O přednáškovou činnost starala se osvětová beseda. Náplň přednášek byla tato: Arktida a ledoborec Lenin, doprovázena filmem. Sází a osiva, přednášel Dr. Kallus ze Zábřeha. O své cestě kolem Balkánu vyprávěl místní občan František Žák z č. 15. Během roku bylo promítnuto 43 celovečerních filmů a jako doplňky byly vždy promítány krátké filmy aktualit a filmy zemědělské. Promítání provádí ve své režii JZD a je nutno poznamenat, že schodek hradí z kulturního fondu. Památné dny byly oslaveny jako obyčejně kulturními pořady žactva národní školy.

Místní rozhlasový kroužek zaměřoval svou činnost hlavně na agitační práci a to: zemědělství, volby, místní aktuality, proslavy činovníků k důležitým událostem.

Škola byla organizována jako dvojtřídní. V únoru byla učitelka Milada Hošková přeložena do Lukavice a na její místo nastoupila Marie Prokešová, která denně dojížděla ze Zvole.

Místní požárníci zakoupili televizor, který byl k dispozici pro společné poslechy. Značný počet mládeže i dospělých mohl tak sledovat krásný úspěch II. celostátní spartakiády. Zdejší sokolskou jednotu zastupovalo na spartakiádě 16 cvičenců: 8 dorostenek, 6 žen, 2 muži. Škoda, že mužská mládež se tak málo zajímala o tak významný podnik. Člen František Hrubý (stár 54 roků) za své vystoupení obdržel diplom, s. J. Rabenseifnerová čestný odznak za práci cvičitelskou a jednota čestné uznání za dobrou účast na II. CS. Návčik těžkých tělocvičných skladeb vyžadoval od všech účastníků mnoho úsilí, kázně a dobré vůle.

Zemědělský útulek vedla s. Jarmila Rabenseifnerová. Počet televizorů v tomto roce dosáhl počtu 27. Rodiny majitelů se nezúčastňují kulturního a společenského života v obci.

Místní lidová knihovna byla ze zemědělského útulku přestěhována do místnosti za osvětovou jizbou a byla pořízena pěkná nová skříň. Závadou této místnosti jest, že také slouží pro umístění promítacího přístroje při promítání filmů. Knihovníkem byl Alois Štrampach ml., knihovna měla celkem 1 308 svazků. Z toho bylo: 463 svazků naučné literatury, 742 svazků krásné literatury, 103 svazků pro mládež. Čtenářů bylo celkem 26 a za rok bylo 526 výpůjček. Pro celou obec je to velmi málo. Mnohým občanům je zdrojem zábavy a poučení rozhlas a televize.

Lidopisné poměry. V tomto roce narodilo se 8 dětí, z toho 6 chlapců a 2 děvčata. Zemřel Jan Smékal, výměnkář na čís. 31, který po dlouhá léta za první republiky řídil jako starosta osudy obce. Pro svou dobrou povahu byl oblíben. Svobodu za stav manželský zaměnili: Marie Entrová, Věra Theimrová, Jaroslav Theimer, Jaroslav Fišnar a Jaroslav Kadlec. Manželé Anežka a Antonín Žákoví z č. 15 oslavili 50 roků společného manželského života a zlatá svatba shromáždila celou rodinu na oslavu tak pěkného a významného jubilea.

Různé. Zima byla celkem mírná, sněhu poměrně málo. Počasí v jarním období bylo příznivé pro zemědělské práce. Ve žních však časté deště zpomalily práce na polích a zase jen podzimní počasí celkem mírné, teplé a bez větších dešťů, umožnilo podzimní sklizeň.

Hodnocení práce MNV. Již první pololetí vyžadovalo hodně uvědomovací práce na přípravách voleb, organizačním zajišťování všech úkolů. Také vývoj v zemědělství dává v každé obci mnoho zodpovědné práce. Nový MNV ve druhém pololetí, značně také omlazenými novými členy, vykonal kus dobré práce v obci. Vždyť podle hospodářských poměrů byla naše obec zařazována na přední místa v okrese. Všechno však záleží na občanech a bez jejich dobré vůle by MNV nic nevykonal. A těch úkolů stále narůstá každým rokem větší počet, větší práce je vynucena také větší pravomocí. Je to však nutný vývoj nové společnosti a za tím cílem musí jít všichni občané dobré vůle a toužící po mírovém budování.

Rok 1961. Politická práce v tomto roce opírala se hlavně o místní organizaci KSČ. Předsedou strany byl Vladimír Čulík, tajemník MNV až do 1. září, kdy odešel na studii pro jinou funkci. Od 1. září převzal předsednictví opět Hynek Borochofský, Eduard Hrubý, Vladimír Smékal, Josef Smital. Od 1. září stal se členem výboru Jiří Svačina. Jestliže místní organizace KSČ měla vésti politický život v obci v souladu s celostátní politikou a měla v tomto roce celkem 21 členů. Je to jistě práce velká, když ještě k tomu větší část jsou členy v závodních organizacích. Lidová strana v počtu asi 30 čl. za předsednictví Josefa Balcárka č. p. 20 neprováděla v obci politické akce a jen jako členové Národní fronty přijímali davané úkoly pro místní složky NF. Obětavou práci hlavně na obnově skladiště prováděli během roku místní požárníci. Soustředili také dosti mladých chlapců do svých řad. I tak některým vyprchalo brzy nadšení a práce zůstávala na bedrech činovníků. Předsedou byl František Bartoš, velitelem Zdeněk Šrot, jednatel Ant. Jedelský a další obětaví členové výboru byli Jan Koruna, Alois Štrampach, Jar. Hegr. Jan Portyš pracoval v okrsku PO. Výbor žen vedla jako předsedkyně Vlasta Hrubá č. 124. Dobrovolnou tělesnou výchovu měla na starosti Těl. jednota Sokol. Předsedou byl Josef Kácel, jednatelem Frant. Hrubý, náčelníci Jar. Rabenseifnerová. Funkce náčelníka nebyla obsazena a další členové výboru byli Vladimír Jányš - hospodář, Vlasta Kácelová - zdravotník, A. Borochofská. Pro nedostatek cvičitelů a bez tělocvičny činnost po II. CS úplně zanikla.

Snahou místní organizace KSČ a MNV bylo oživit činnost ČSM. Na svolanou výroční schůzi dostavil se jen jednatel, 4 děvčata, předseda MNV, správce OB, předseda KSČ, ale nedostavila se mládež a schůzi ignorovala. Mládenci seděli v hospodě. Tím nedošlo k žádnému řešení a činnost ČSM nebyla. MO SČSP měla za předsedu Frant. Hýbnera, hospodáře Fr. Nimmerfroha a ostatní členové výboru byli Jan Šrot, Josef Kácel a Jan Neubauer. Činnost byla ve spolupráci s jinými složkami Národní fronty, hlavně v měsíci Čsl. SP. Předsedou MVNF byl Ed. Hrubý. Ve funkci předsedy JZD nastala změna. Byl zvolen Jan Urban a dlouholetý předseda Jiří Svačina zůstal ve funkci místopředsedy a začal pracovat ve stavební skupině. Agronomem zůstal Josef Kruš, zootechnikem Stanislav Nevtipa, úřed. František Hýbner.

Důležitým krokem k přenášení státní moci na lidové organizace byly nové volby soudců z lidu a z povolání. Konaly se 3. prosince. Pro společný obvod Rájec-Leština byli navrženi tři kandidáti na soudce z lidu a to: Ignác Karafiát z Rájce, Zdeněk Drlík a Vl. Weinlich z Leštiny. Pro volbu soudce z povolání kandidoval Vl. Hošek v širším okrsku. Účast občanů na předvolebních schůzích a seznamování s kandidáty byla malá. Volby proběhly za 100 % účasti, volilo se manifestačně a všechny hlasy byly pro navržené kandidáty. Občané přijímali volby jako zbytečnou formálnost. Jinak v popředí zájmu veřejného života na vesnici byla po celý rok akce na slučování JZD ve větší hospodářské celky. Některé blízké obce tak učinily a zatím je slyšeti zprávy, že následek je úpadek, snížení odměn na pracovní jednotky, špatná organizace, nedostatek strojů atd. Zdejší družstvo dosud odolalo svodům a na slučování s jinými obcemi nespěchá. Také president rep. varoval před giganto-manií.

Správa obce. Za správu obce zodpovídal předseda Ignác Karafiát. Až do 20. prosince, kdy ze zdravotních důvodů se funkce vzdal a téhož dne na plenární schůzi MNV byl novým předsedou zvolen Jan Portyš ml., soustružník kovů zaměstnaný v MEZ v Mohelnici. Rovněž tajemník Vlad. Čulík nedokončil celý rok a 1. září odchází na další studia a novým tajemníkem byl ustanoven Jiří Svačina, který již po řadu let pracoval v lidsprávě. Předsedou bezpečnostní komise byl za Jana Portyše zvolen Frant. Sitta č. p. 35. Předsedou školské a kulturní komise byl Josef Kácel, finanční Frant. Hýbner, zeměděl. Ing Frant. Smýkal. Pokladník MNV Ladislav Schneider pro onemocnění a odchod do léčebného ústavu byl zproštěn funkce a na jeho místo nastoupil Antonín John, č. p. 125. V kancelářské práci MNV vypomáhal Jan Neubauer.

Finanční hospodaření v hrubých rysech podle rozpočtu: Příjmy byly rozpočteny na 72 000 Kčs, vydání činilo 84 562 Kčs. Na jednotlivé kapitoly bylo rozpočtováno:

Zemědělství	5 300 Kčs	vydáno	5 019 Kčs
Místní komunikace	2 000 Kčs	vydáno	7 571 Kčs
Školství	28 500 Kčs	vydáno	12 533 Kčs
Vnitřní správa	68 800 Kčs	vydáno	65 090 Kčs
Místní hospodářství	3 200 Kčs	vydáno	1 418 Kčs
Doplňkový rozpočet	14 500 Kčs	vydáno	14 660 Kčs

Velkou položkou ve vnitřní správě je plat tajemníka a odměny funkcionářům, což hradí ONV.

Výstavba obce. V akci Z se pokračovalo na přestavbě hasičského skladiště – zbrojnice. Z přízemního nízkého skladiště se zvedla prostorná jednopatrová budova se dvěma místnostmi v poschodí. Po zvednutí přízemních stropů může být i nákladní auto pro dopravu členů uskladněno a je dostatek prostoru pro všechny hasičské prostředky a nářadí. Místnosti v poschodí jsou pro schůze a školení. Vnitřní omítání se protáhlo téměř až do konce roku. Nebylo dokončeno zastřešení schodiště a vnější fasáda s nátěrem vrat.

JZD ve hrubém zdívu vybudovalo velkou porodnu pro prasnice vlastní stavební četou za vedení Vladimíra Hrocha. Je to velký kus práce ve prospěch JZD, i když ONV nebyl příznivě nakloněn stavbě a družstvo si mnohé věci muselo těžce dobývat. Že stavební četa měla velmi málo lidí (většinou starší) je nutné tím více ocenit jejich výkon. Na horním konci vesnice vystavěl si na místě staré stodoly nový domek Alois Maixner z č. p. 37. Na dolním konci ve hrubém zdívu postavil domek Jan Schneider. Stojí částečně na zakoupeném pozemku od obce a z části na místě zbořené části stodoly Lad. Schneidra. Přestavbu domu provedl Alois Balcárek.

Komunikační poměry. Komunikační spoje zůstaly stejné. Silnice Rájec – Leština byla uzavřena a po sklizni otav byl most přes Sázavu úplně uzavřen pro povozy. Dřevěná nosná konstrukce je ve velmi špatném stavu a hrozí zřícení mostu.

Hospodářské poměry. Práce v JZD se hned z jara dobře rozběhly. Počasí dopřálo možnosti, že setí jařin bylo v první polovici března v plném proudu. V druhé polovině března se opět ochladilo. Brambory byly rovněž včas v zemi, pěstování cukrovky letos se dařilo již méně. Pěkně vzešla a hned byla napadená škůdcem, mšicí makovou a počala se ztrácet. Povolaná stanice provedla postřik prudkým jedem a na pole se nesmělo 14 dní vstoupit. Přišly k tomu ještě deště, plevel se příliš rozbujel, a než mohla být prováděna kultivace, byla cukrovka ve značně špatném stavu. Proto také podzimní sklizeň, za velmi pěkného počasí, byla slabší jako jiná léta. Také senoseč poškodily deště a časté lijáky a tak kvalita sklizeného sena byla dosti špatná. Ve žních se dobře sklízelo a úroda obilí byla dobrá. JZD rozmnožilo své mechanizační prostředky o silážní kombajn a koncem roku dostalo pásový traktor. Bez pásového traktoru by nebylo možné dobře hospodařit. Vždyť se ukázalo, že podmínky nebyly provedeny, což má vliv na šíření plevelu a uchování vláhy v půdě. A od pohromy s hlubokou orbou zachránila družstvo brigáda traktoristů až z Petrova a velmi pěkné počasí. Na zbytek zasáhl již nový výkonný pásový traktor sovětského původu. Tím, že nastoupili také 2 mladí traktoristé vojenskou službu, bylo obsazení i kolových traktorů nedostatečné. Také boj proti plevelům se zlepšuje a je to okresní stanice, která se tím zabývá. Pěkný příklad bylo vidět letos. Pod silnicí byl lán ječmene velmi zamořen bodlákem. Byla ho velká spousta. Stanice nepřijížděla a bodlák začal přerůstati ječmen. Školní děti šly vyřezávat alespoň půlden na nejhorší úsek. Bylo to přímo zoufalé množství. Za několik dní přijela stanice a provedla postřik. Účinek se brzy objevil. Bodlák se počal ztrácet a zmizel tak, že potom na celém lánu neobjevil se kvetoucí bodlák.

A tak věda bude stále více pomáhati člověku v usnadňování práce.

Dobrá byla úroda třešní a švestek. Zvláště švestky za krásného podzimního počasí dobře vyzrály a měly hojnost cukru. Červivost byla však značná. Příznivci slivovice měli dobrý materiál na zpracování. I když za 1 l musí se zaplatit 65 Kč, bylo do obce dovezeno hodně litrů. Vzácností byla však jablka a částečně také hrušky. Sčítání ovocného stromoví ku dni 1. 9. 1961 nám ukázalo, že v obci je 121 pěstitelů ovocného stromoví a jednotlivé druhy vykazují takové počty: celkový počet ovocných stromů činil 3 297. Z toho bylo: 105 vlašských ořešáků, 46 višní, 1 147 jabloní, 276 hrušní, 410 třešní, 4 meruňky, 1 166 švestek, 146 slív a renklódy, 120 angreštů, 176 rybízů, 42 malin. Lze se však domnívat, že počty byly udávány menší a tak skutečný stav stromů je větší. Švestky kolem státní silnice byly vykáčeny, aby uvolnily místo jabloním, již dříve nasazených.